

Finansmarknadsstatistik (FMR)**2009**

FM5001

Innehåll

SCBDOK 3.0	
<p>0 Administrativa och legala uppgifter</p> <p>0.1 Ämnesområde 0.2 Statistikområde 0.3 SOS-klassificering 0.4 Statistikansvarig 0.5 Statistikproducent 0.6 Uppgiftsskyldighet 0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter 0.8 Gallringsföreskrifter 0.9 Internationell reglering 0.9.1 EU-reglering 0.9.2 Övrig internationell reglering 0.10 Syfte och historik 0.11 Statistikanvändning 0.12 Uppläggning och genomförande 0.13 Internationell rapportering 0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar</p>	<p>1 Innehållsöversikt</p> <p>1.1 Observationsstorheter 1.1.1 Företagsobjekt 1.1.2 Dimensionsvariabler som identifierar mätvariabler 1.1.3 Mått 1.2 Statistiska målstorheter 1.2.1 Redovisningsgrupper 1.2.2 Mått 1.3 Utfloeden: statistik och mikrodata 1.4 Dokumentation och metadata</p>
<p>2 Uppgiftsinsamling</p> <p>2.1 Ram och ramförfarande 2.2 Urvalsförfarande 2.3 Mätinstrument 2.4 Insamlingsförfarande 2.5 Databeredning</p>	<p>3 Slutliga Observationsregister</p> <p>3.1 Produktionsversioner 3.2 Arkiveringsversioner 3.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången</p>
<p>4 Statistisk bearbetning och redovisning</p> <p>4.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler 4.1.1 Urval 4.1.2 Imputering och bortfallshantering 4.1.3 Antaganden 4.2 Redovisningsförfaranden</p>	

Till dokumentet hör flera bilagor i form av blanketter. För att få tillgång till dessa, kontakta kontaktpersonen för den berörda produkten.

Denna dokumentation är upprättad i efterhand

Detta dokument avser referensåret 2009. Det är framtaget 2016, och innehåller den information som var känd 2016. Det innebär att vissa uppgifter kan saknas eller vara bristfälliga, vilket kan vara av betydelse för förståelsen av kvaliteten i statistiken.

Statistikens benämning i detta dokument är den som gällde när statistiken publicerades. Hänvisningar till lagrum görs till dåvarande lagstiftning.

0 Administrativa och legala uppgifter

0.1 Ämnesområde

Finansmarknad.

0.2 Statistikområde

Ämnesövergripande statistik

0.3 SOS-klassificering

Finansmarknadsstatistik, FM5001 ingår inte i SOS-systemet. Undersökningen sker på uppdrag av Sveriges Riksbank som är ansvarig myndighet för statistiken.

0.4 Statistikansvarig

Sveriges riksbank
Avdelningen för penningpolitik
Postadress: 103 37 STOCKHOLM
Besöksadress: Brunkebergstorg 11
Kontaktperson: Maria Eriksson
Telefon: 08-787 00 00
Telefax: 08-21 05 31
E-post: förnamn.efternamn@riksbank.se
Grupp-e-post: fms@riksbank.se

0.5 Statistikproducent

Statistiska centralbyrån
Enheten för finansmarknadsstatistik
Postadress: Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Anders Nyberg
Telefon: 08-506 940 00
Gruppteleson Finansmarknadsstatistik: 08-506 948 34
Telefax: 08-661 52 61
E-post: förnamn.efternamn@scb.se
Grupp-e-post: Finansmarknadsstatistik: fmr@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt 6 kap. 9§ lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank (Riksbanken).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

Statistiksekretessen regleras i 9 kap. 4§ sekretesslagen (1980:100) och innebär i huvuddrag att statistikuppgifter som kan hänföras till ett enskilt institut inte får lämnas ut. Enligt 14 kap. 4§ samma lag kan emellertid sekretess till skydd för den enskilde helt eller delvis efterges av den enskilde själv.

0.8 Gallringsföreskrifter

Riksbanken är ansvarig för arkivering enligt tillämpliga arkivbestämmelser. SCB förbereder för arkivering och överlämnar årligen till Riksbanken material som skall arkiveras. Grunddata och andra register bevaras digitalt och konverteras av SCB till det format som Riksarkivet fastställt. Ifyllda blanketter och annat primärmaterial som tillhör uppdraget skall på Riksbankens begäran gallras av SCB i enlighet med gällande arkivbestämmelser. Erfordras Riksarkivets tillstånd till gallringen skall detta inhämtas av Riksbanken. Publikationer och lämnade rapporter bevaras på papper och överlämnas till Riksbanken. Metod- och systemdokumentation bevaras enligt SCB:s rutiner. Riksbanken diarieför handlingar rörande FMR och ansvarar för arkivering av dessa.

Det innebär bl.a. att

pappersblanketter kan gallras så fort data förts över till SCB:s datasystem för Riksbankens finansmarknadsstatistik (det s.k. FMR-systemet). Övrigt s.k. primärmaterial, dvs. gamla versioner av indata i FMR, ska sparas i FMR-systemet minst två år, senaste versionen av indata på institutnivå per period (s.k. grunddata) ska arkiveras digitalt av SCB och levereras till Riksbanken, som sparar det för "all framtid".

Dessutom har SCB i samråd med Riksbanken beslutat att standardiserade leveransvariabler/leveranser arkiveras digitalt och lämnas till Riksbanken, som sparar det för "all framtid".

Därutöver har SCB i samråd med Riksbanken beslutat att standardiserade leveransvariabler/leveranser arkiveras digitalt och lämnas till Riksbanken, som sparar det för "all framtid".

Därutöver skall varje institut som lämnar uppgifter elektroniskt spara en undertecknad kopia av rapporten i läsbar form i minst två år efter utgången av den rapportperiod som uppgiften avser. Även kopior av rättelser och andra ändringar av lämnade uppgifter som institutet gör skall undertecknas och sparas i minst två år. Detta i enlighet med Riksbankens föreskrifter och allmänna råd RBFS 1997:5 och 2003:2 t.o.m. februari 2009 och RBFS 2009:2 fr.o.m. mars 2009.

0.9 Internationell reglering

0.9.1 EU-reglering

Finansmarknadsstatistik avseende monetära finansinstitut regleras av Council Regulation (EC) No 2533/98 of 23 November 1998 - concerning the collection of statistical information by the European Central Bank (ECB). Den specificeras mer noggrant i guideline ECB/2007/9 och i förordning om konsoliderade balansräkningar för monetära finansinstitut ECB/2001/13. I november 2007 uppdaterades ECB/2001/13 med ECB/2007/18. Bakgrunden är nya medlemsländer i EU och EMU, hantering av institut för elektroniska pengar och hantering av vissa

aktier emitterade av MFI. Statistik över räntesatser som tillämpas av monetära finansinstitut på inlåning och utlåning regleras i förordning ECB/2001/18.

0.9.2 Övrig internationell reglering

Rapport över Utländska Tillgångar och Skulder (RUTS) regleras i BIS Guidelines to the international consolidated banking statistics (Nov 2006) samt BIS Guidelines to the international locational banking statistics (Nov 2006), båda uppdaterade per december 2008.

Derivatstatistiken regleras i Bank for International Settlements (BIS) "Guidelines for semi-annual OTC derivatives statistics" som BIS skickar ut inför varje statistikomgång.

Statistiken avseende Special Data Dissemination Standards (SDDS) regleras i International Monetary Funds (IMF) "Guide to the Special Data Dissemination Standard".

0.10 Syfte och historik

Riksbanken har sedan lång tid tillbaka tagit fram statistik över svenska monetära finansinstitut (MFI) och de finansiella marknaderna, s.k. finansmarknadsstatistik. Per mars 2003 tog SCB över insamling och produktion av finansmarknadsstatistiken på uppdrag av Riksbanken. Överflyttning av räntestatistiken skedde dock först per juni 2004. Uppgifterna samlas i huvudsak in månadsvis. Vissa uppgifter insamlas endast kvartals- halvårs- eller årsvis.

Statistiken ger en bild av den övergripande strukturen av
MFI:s tillgångar och skulder
utvecklingen av penningmängd och kreditgivning (in- och utlåning)
in- och utlåningsräntor
värdepappersmarknaden
land- och valutafördelning av utländska tillgångar och skulder
OTC- derivat¹

Finansmarknadsstatistiken (balansstatistiken) har existerat under större delen av 1900-talet. Från juni 1977 t.o.m. december 1994 producerades den av SCB på uppdrag av Finansinspektionen (tidigare Bankinspektionen). Därefter övertogs produktionen av Riksbanken under perioden januari 1995 till februari 2003. Fr.o.m. juni 2004 ingår uppgifter om omvärderingar i balansstatistiken.

Uppgifter om bostadsinstitutens upplåning har samlats in av Riksbanken från 1989.

Uppgifter om certifikatprogram på den svenska marknaden har samlats in sedan december 1985, obligations- och förlagslåneemissioner sedan januari 1996.

Uppgifter om individuellt pensionssparande (RIPS) har samlats in sedan 1994 och regleras i Lag om individuellt pensionssparande (1993:931). RIPS avser ett långsiktigt sparande med rätt till skatteavdrag och är en liten del av pensionssparandet i Sverige.

---

¹ OTC- derivat (Over the counter) består av onoterade derivatinstrument som handlas genom mäklare.

Vissa tidsserier i rapportering av utländska tillgångar och skulder (RUTS) har samlats in från banker sedan 1978. Statistiken har under 80-talet utvecklats med uppdelningar på länder och valutor. Fr.o.m. juni 2005 utökas den konsoliderade rapporten med fördelning på slutlig risk. Landfördelningen struktureras om och rapporterade institut utökas till att omfatta samtliga MFI med betydande positioner mot utlandet.

Uppgifter till BIS derivatstatistik har samlats in från de fyra storbankerna sedan 1998. Per december 2004 utökas den med Credit Default Swaps (CDS) med nedbrytningar på rating, löptid och underliggande instrument.

Riksbankens tillgångar och skulder (ECB-BSI) samlas in och levereras till ECB fr.o.m. 2004.

Statistik över in- och utlåningsräntor, som Sveriges riksbank tidigare samlat in, läggs över på SCB fr.o.m. juni 2004. Per september 2005 genomgick statistiken en större förändring. Populationen utökades med ett statistiskt urval av kommun- och företagsfinansierande institut samt finansbolag. Ett nytt rapportformulär (MIR) togs fram och räntan mäts som överenskommen årlig ränta.

Uppgifter om icke monetära värdepappersbolags (del av OFI) tillgångar och skulder samlas in på uppdrag av Finansinspektionen och fr.o.m. 2004 levereras dessa till ECB.

Finansiella strukturindikatorer (SSI) levereras till ECB fr.o.m. 2004.

Tidigare hade kreditaktiebolag och finansbolag olika lagstiftningar, men fr.o.m. den 1 januari 1994 infördes Lagen om kreditmarknadsbolag, vilken omfattar bolag som tidigare var kreditaktiebolag eller finansbolag. Den 1 juli 1997 ersattes denna av Lagen om finansieringsverksamhet, varvid även ekonomiska föreningar gavs möjlighet att bedriva finansieringsverksamhet. Benämningen kreditmarknadsbolag ersattes härmed med kreditmarknadsföretag.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken har ett stort användningsområde och många användare. Statistiken används bl.a. av nedanstående användare och till följande ändamål:

Statistiken utgör ett viktigt underlag i SCB:s finans- och nationalräkenskaper,

Riksbanken använder statistiken för att följa utvecklingen på kapital-, valuta- och kreditmarknaderna,

Europeiska Centralbanken (ECB) och Bank for International Settlements (BIS) använder statistiken för att bl.a. följa den ekonomiska och monetära utvecklingen,

Forskare, journalister och studenter använder statistiken för olika typer av utredningar och forskningsändamål,

Därutöver används statistiken av de rapporterade instituten själva för bl.a. marknadsanalyser.

0.12 Uppläggning och genomförande

Balans- och emissionsstatistik redovisas månadsvis. Statistiken bygger på uppgifter hämtade ur MFI-blanketten, som regleras av Riksbankens författningssamling RBFS 2003:2 t.o.m. februari 2009 och RBFS 2009:2 fr.o.m. mars 2009, emissionsrapporterna och upplåningsspecifikationen som regleras i RBFS 1997:5 t.o.m. februari 2009 och RBFS 2009:2 fr.o.m. mars 2009. MFI-blanketten lämnas in månadsvis av de institut som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till minst 95 procent av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda

balansomslutning. De övriga instituten (de som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till 5 % av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda balansomslutning) delas upp i kvartals- respektive årsrapportörer. De institut som står för 4,5 % av den sammanlagda balansomslutningen rapporterar kvartalsvis, medan resterande del av populationen (0,5 %) rapporterar årsvis. Dessa rapporter imputeras mellanliggande månader för att få jämförande värden. Avgränsningen mellan 95 procent (månadsvis), 4,5 procent (kvartalsvis) och 0,5 procent (årsvis) avgörs för varje kalenderår med hänsyn till förhållandena den 30 september närmast föregående år.

MIR samlas in månadsvis från ett representativt urval av större MFI. Rapporteringen regleras i RBFS 1997:5 t.o.m. februari 2009 och RBFS 2009:2 fr.o.m. mars 2009.

RBFS 2009:2 började gälla från mars 2009. I samband med detta publicerades också uppdaterade riktlinjer för rapporteringen av MFI- och MIR-blanketten. Flera förtydliganden har gjorts i RBFS och riktlinjerna, bl.a. avseende löptid på utlåning och referenstid för nya avtal i räntestatistiken. RBFS slår också fast att ut- och inlåning ska rapporteras till nominella belopp och att upplupna räntor och derivat inte ska redovisas tillsammans med underliggande instrument. Definitionen på kontokortkrediter och betalkortsfordringar är också ändrad från att tidigare ha utgått från typ av kort till att nu styras av vid vilket tillfälle skulden betalas och om ränta utgår eller ej. För de fall där systemförändringar krävs för att uppfylla nya krav har instituten t.o.m. augusti 2009 på sig att implementera ändringarna.

RIPS- och RUTS-statistiken redovisas kvartalsvis. RIPS rapporteras av pensionssparinstitut, dvs. institut med Finansinspektionens tillstånd att bedriva pensionssparrörelse såsom banker, värdepappersbolag, företag som har tillstånd att bedriva värdepappersrörelse och utländska värdepappersföretag med filial i Sverige. RUTS rapporteras av svenskägda MFI (inklusive dotterbolag och filialer verksamma i utlandet) samt utlandsägda MFI verksamma i Sverige med betydande positioner mot utlandet. RUTS-populationen ses över per september varje år. Rapporteringen av RIPS och RUTS regleras i RBFS 1997:5 t.o.m. februari 2009 och RBFS 2009:2 fr.o.m. mars 2009.

Derivatstatistiken samlas halvårsvis in från de fyra storbankerna på gruppnivå, dvs. inklusive dotterbanker och filialer i utlandet, för BIS räkning. Vart tredje år genomför BIS en större global undersökning, Triennial Survey.

Uppgifterna till SSI-statistiken samlas in och levereras en gång per år till ECB. De avser finansinstitut, försäkringsföretag och pensionsinstitut och regleras i ECB/2007/9.

Därutöver inhämtas vissa uppgifter från Riksgäldskontoret, Riksbanken, Finansinspektionen samt annan ekonomisk statistik från SCB.

All statistik samlas in elektroniskt via FMR-systemet. Statistiken är en snabbstatistik, vilket innebär att SCB kan komma att göra revideringar av värden i efterhand. Statistiken innehåller inga bokslutsdispositioner, vilket gör att uppgifterna inte blir fullt jämförbara med den statistik som bygger på uppgifter som lämnas efter bokslut. Vissa särbestämmelser kan också göra att redovisning och statistik inte helt överensstämmer.

0.13 Internationell rapportering

Till ECB levereras månadsvis och kvartalsvis balansstatistik för MFI (ställnings- och förändringsvärden) enligt ECB:s förordning ECB 2001/13. Månadsvisa leveranser av emissioner,

kvartalsvisa leveranser av balansstatistik för OFI och årsvisa leveranser av strukturindikatorer sker enligt ECB:s guideline ECB/2007/9. Räntestatistiken levereras månadsvis enligt förordning ECB/2001/18. Leveranser sker elektroniskt via GESMES-filer².

I leveransen till ECB ingår uppgifter som ECB vidarebefordrar månadsvis till IMF som underlag till International Financial Statistics (IFS). Uppgifter till IMF:s SDDS-statistik levereras till Riksbanken i Excelformat via e-post och publiceras på Riksbankens webbplats. SDDS-rapporteringen sker enligt IMF:s ”Guide to the Special Data Dissemination Standard”.

Till OECD levereras månadsvis penningmängdsuppgifter i Excelformat via e-post.

Rapporteringen till IMF och OECD grundar sig på en överenskommelse med Riksbanken.

Till BIS levereras kvartalsvis uppgifter om utländska tillgångar och skulder enligt BIS Guidelines to the international consolidated banking statistics (Nov 2006) samt BIS Guidelines to the international locational banking statistics (Nov 2006), båda uppdaterade per december 2008. BIS får också halvårsvis uppgifter om OTC-derivat enligt BIS ”Guidelines for semi-annual OTC derivatives statistics”. Leveranser sker elektroniskt via GESMES-filer.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

I slutet av 2008 publicerades ECB/2008/32 om MFI:s balansräkningar och i början av 2009 publicerades ECB/2009/7 rörande räntestatistiken där första insamlingen enligt de nya författningarna för EMU-länderna sker avseende juni 2010. För att anpassa den svenska insamlingen till nya krav från ECB:s och krav och önskemål från andra användare har blankettinnehållet setts över under 2008 och 2009. Ett led i detta har också varit att identifiera delar som kan tas bort för att hålla uppgiftslämnarbördan nere. I Sverige kommer de nya blanketterna att införas från rapporteringen avseende september 2010. I samband med att nya blanketter för insamling av statistik börjar användas kommer innehållet i Finansmarknadsstatistiken att ses över inför publiceringen avseende september 2010.

Under 2010 genomförs undersökningen BIS Triennial Survey avseende derivat. Den genomförs vart tredje år.

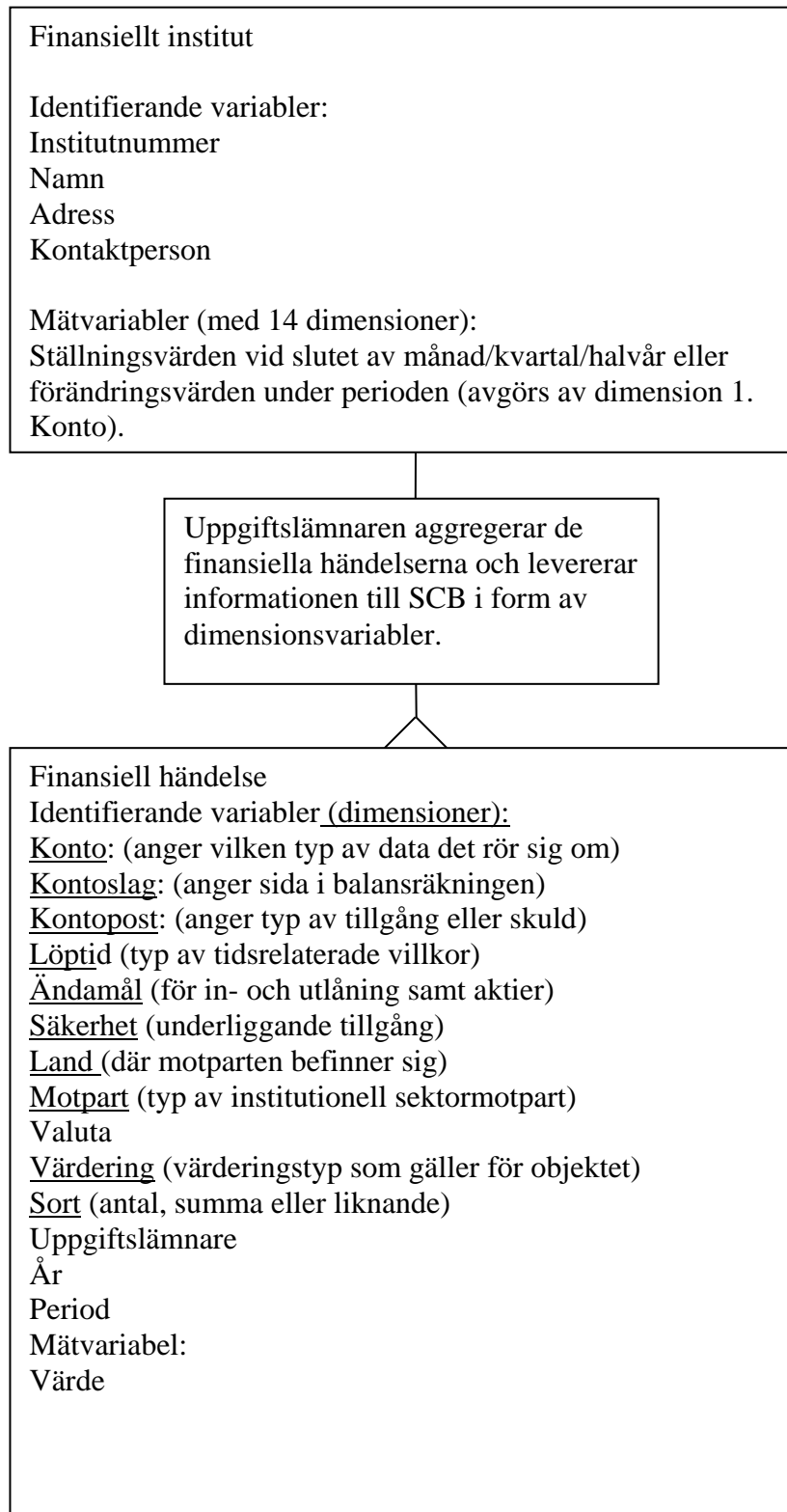
² GESMES (Generic Statistical Message) har utvecklats inom ramen för internationellt samarbete. Det är ett självbeskrivande format, dvs. en fil som lagras i GESMES-format innehåller sin egen beskrivning (metadata och processdata).

1 Innehållsöversikt

1.1 Observationsstorheter

Statistiken skall ge information om utvecklingen på den svenska finansmarknaden. På denna marknad sker ständigt en stor mängd transaktioner och värdeförändringar. Låntagare lånar av långivare eller återbetalar lån, fordringar omvärderas, aktier emitteras, aktiekurser ändras etc. Enskilda sådana finansiella "händelser" skulle teoretiskt kunna registreras och beskrivas men det vore inte praktiskt hanterbart att samla in. De finansiella instituten redovisar ställningsvärden vid en viss tidpunkt för ett antal "statistiska konton" samt summan av vissa typer av finansiella händelser under en rapportperiod. Undersökningen bygger alltså på observationer från två slag av objekt, institut och finansiella händelser.

1.1.1 Företagsobjekt

I undersökningen ingår ett antal populationer. I huvudsak består populationerna av svenska³ monetära finansinstitut (MFI) och deras filialer i utlandet. MFI definieras som finansiella företag vars verksamhet är att ta emot inlåning och/eller nära substitut till inlåning från andra än monetära finansinstitut och som för egen räkning ger krediter och/eller placerar i värdepapper (MIS 2001:2 och RBFS 2003:2 t.o.m. februari 2009 och RBFS 2009:2 fr.o.m. mars 2009, bilaga 8, § 2).

I MFI ingår följande delsektorer:

Centralbanker (sektor 211)

Banker (sektor 212)

Bankfilialer till banker i utlandet (sektor 213)

Bostadsinstitut (sektor 214)

Andra monetära kreditmarknadsföretag (sektor 215)

Monetära investeringsfonder (sektor 216)

Monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer (sektor 217)

Övriga monetära finansinstitut (sektor 219).

Riksbanken använder sig inte av samma rapportformulär som övriga MFI och när det inte särskilt påtalas avser därför begreppet MFI här MFI förutom Riksbanken.⁴

Riksbanken tillhandahåller en förteckning över de institut som räknas till MFI-populationen.

Uppgifter från monetära investeringsfonder (sektor 216) har tidigare endast ingått i penningmängden men ingår fr.o.m. publiceringen per april 2009 i MFI:s balansräkningar. Historiskt ingår uppgifter fr.o.m. mars 2005 vilket innebär att balansstatistiken har reviderats från detta datum.

Fram t.o.m. juni 2005 bestod populationen som rapporterar **in- och utlåningsräntor (MIR)** av samtliga bostadsinstitut (sektor 214) samt ett urval av större svenskägda banker (sektor 212). Per september 2005 utökas populationen med ett urval av kommun- och företagsfinansierande institut samt finansbolag (sektor 215).

För rapportering av **emissionsstatistiken** ingår samtliga MFI-institut som har Finansinspektionens tillstånd att emittera värdepapper på den svenska marknaden för egen eller för annans räkning. Uppgifter om tillstånd återfinns på Finansinspektionens webbplats.

För rapportering av **upplåningsspecifikationen (6099)** ingår de MFI-institut som enligt bolagsordningen har till huvuduppgift att finansiera bostäder (dvs. bostadsinstitut, sektor 214, ovan).

För rapportering av **individuellt pensionssparande (RIPS)** ingår samtliga institut som innehar Finansinspektionens särskilda tillstånd att bedriva pensionssparrörelse (IPS) i Sverige.

---

³ Med svenska avses institut verksamma inom Sveriges gränser.

⁴ Det som här benämns MFI avser alltså i huvudsak det som brukar kallas för OMFI (Other Monetary Financial Institutions), dvs. MFI förutom centralbank.

RUTS-populationen består av svenskägda MFI (inklusive dotterbanker och filialer verksamma i utlandet) samt utlandsägda MFI verksamma i Sverige med betydande positioner mot utlandet. Fastställandet av RUTS-populationen utgår från institut i sektor 212 "Banker (utom centralbanker)" och deras eventuella filialer i utlandet, sektor 213 "Bankfilialer till banker i utlandet", sektor 214 "Bostadsinstitut", sektor 215 "Andra monetära kreditmarknadsföretag samt sektor 217 "Monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer". Kontroll av populationen sker en gång per år avseende förhållandena per 30:e september.

För rapportering av **OTC-Derivat** ingår de största inhemskägda instituten på derivatmarknaden, vilka i Sverige består av de fyra svenskägda storbankerna. Rapporteringen sker på konsoliderad nivå dvs. inklusive dotterbanker och filialer verksamma i utlandet.

Varje institut (inklusive bankfilialer till banker i utlandet) i ovanstående populationer är en juridisk person med undantag för de monetära investeringsfonderna som betraktas som skatteobjekt.

Därutöver inhämtar SCB ett fåtal uppgifter från eller via följande källor:

Från Riksgäldskontoret inhämtas uppgifter om den svenska statsskulden.

Från Riksbanken inhämtas deras tillgångar och skulder.

Från SCB inhämtas en totalsiffra avseende obligationer på den svenska marknaden emitterade av icke-finansiella företag och investmentbolag samt kommuners och landstings totala emitterade obligationer.

Från Finansinspektionen hämtas vissa balans- och resultatposter exempelvis ränteintäkter och kreditförluster för MFI totalt Antalsuppgifter till strukturindikatorerna om anställda i och filialer till kreditinstitut hämtas också från FI.

Uppgifter om monetära investeringsfonder sammanställs utifrån de uppgifter fonderna rapporterar till Finansinspektionen och som SCB sammanställer statistik för i "Investeringsfonder, tillgångar och skulder" (FM0403).

1.1.2 Dimensionsvariabler som identifierar mätvariabler

Varje statistikuppgift som instituten ska rapportera till SCB identifieras med 14 s.k. dimensionsvariabler:

Konto: anger vilken typ av data det rör sig om (exempelvis ingående eller utgående balans, bruttoförändringar, utanför balansräkningen).

Kontoslag: anger sida i balansräkningen (tillgång/skuld).

Kontopost: anger typ av tillgång eller skuld (exempelvis in- och utlåning, aktier och andra värdepapper).

Löptid: anger typ av tidsrelaterade villkor (exempelvis ursprunglig löptid och återstående löptid).

Ändamål: i de fall som in- och utlåning specificeras efter ändamål, anges ändamålet i denna variabel. Även ändamål avseende aktier specificeras här.

Säkerhet: anger om tillgången har en underliggande tillgång i botten (exempelvis småhus, aktier, borgen) eller om underliggande tillgång saknas (exempelvis blancokrediter).

Land: anger land eller landgrupp där motparten befinner sig.

Motpart: anger typ av institutionell sektormotpart. För motpartsklassificering används främst två standarder, ESA⁵ och INSEKT 2000⁶.

Valuta: anger i vilken valuta eller valutagrupp som tillgången/skulden är tagen.

Värdering: anger vilken värderingstyp som gäller för objektet (exempelvis nominellt, bokfört eller verkligt värde).

Sort: anger om det insamlade värdet står för antal, summa eller liknande. Om värdet står för summa anger denna dimension till vilken valuta som värdet är omräknat i (oftast SEK).

Uppgiftslämnare: anger vilket institut som har lämnat uppgiften/uppgifterna.

År: anger det kalenderår för vilket databasen innehåller data.

Period: anger för vilken period som värdena gäller (exempelvis januari, kvartal 1, halvår 1).

Varje dimensionsvariabel har en värdemängd med minst två egentliga värden (medlemmar). Dimensionsvariablerna 1-11 kan dessutom innehålla värdet 'X' som betecknar "ej specificerat". Idag samlas uppåt 40 000 kombinationer av ovanstående variabler in men i teorin är betydligt fler kombinationer tänkbara. I blanketterna som uppgiftslämnarna fyller i syns i regel inte variabelkod utan de fyller i celler efter namngivna kolumner och rader.

1.1.3 Mått

I undersökningen insamlas ställningsvärden avseende den sista kalenderdagen i månad, kvartal, halvår eller år. Förändringsvärden beskriver summan av alla förändringar som skett från senaste rapporteringstillfället till det aktuella rapporteringstillfället för vissa poster.

Ställnings- och förändringsvärden samlas i de flesta fall in i tusental kronor. I vissa fall samlas antalsuppgifter in.

1.2 Statistiska målstorheter

1.2.1 Redovisningsgrupper

Statistiken presenteras främst utifrån en balansräkningsstruktur innehållande tillgångar och skulder som bryts ner på mer eller mindre finfördelade nivåer och motparter. Därutöver särredovisas in- och utlåningsräntor, individuellt pensionssparande, derivatmarknaden, utländska tillgångar och skulder och värdepappersmarknaden. Statistiken presenteras främst i form av ställningsuppgifter men även som räntesatser, antals- och förändringsuppgifter.

Part (i många fall detsamma som rapporterade institut) presenteras antingen med hela populationen som en grupp eller för en eller flera speciellt intressanta institutgrupper inom populationen, t.ex. banker, bostadsinstitut och finansbolag. Avseende MFI- populationen presenteras statistiken beroende på statistikleverans antingen inklusive eller exklusive svenska instituts filialer i utlandet.

Motpart finns uppdelat per land eller landgrupp och per institutionell sektor/delsektor. Indelningarna följer INSEKT 2000 med skillnaden att utländska motparter specificeras på olika sektorer. Vanliga landindelningar är Sverige, EMU-länder, övriga EU-länder och övriga världen.

---

⁵ ESA = European System of national and regional Accounts

⁶ INSEKT = Standard för institutionell sektorindelning

Vanliga sektorindelningar är dels MFI och dess delsektorer, dels svensk svensk icke-MFI där exempelvis hushåll och icke-finansiella företag kan nämnas.

Tillgång eller skuld kan presenteras i enskild valuta eller valutagrupp. Vanliga enskilda valutor är svenska kronor (SEK), Euro (EUR) och amerikanska dollar (USD). Vanliga valutagrupper är inhemsk valuta, utländsk valuta och total valuta.

Även löptid och säkerhet är centrala indelningsgrunder i statistiken.

In- och utlåning är två mycket centrala poster i statistiken och exempelvis kan nämnas utlåning till svenska hushåll som är en av de viktigaste redovisningsgrupperna. Utlåning till hushåll presenteras som stockuppgifter vid slutet av respektive månad och som specificerade parter finns banker, bostadsinstitut, finansbolag och övriga MFI. Även räntor på in- och utlåning är centrala uppgifter.

Penningmängden är ett mycket centralt redovisningsmått. 2009 upphörde M0 som penningmängdsmått och serien återfinns nu istället under namnet ”sedlar och mynt hos svensk allmänhet”. Med gamla definitioner finns sedlar och mynt hos svensk allmänhet och M3 sedan 1961. Fr.o.m. 2006 beräknas parallellt en ny uppsättning av sedlar och mynt hos svensk allmänhet och penningmängdsmåtten M1, M2 och M3 som till stor del harmoniserats med ECB:s definitioner. Den nya penningmängden omfattar allmänhetens inlåning i alla typer av MFI och allmänhetens innehav av korta värdepapper utgivna av alla MFI. Den gamla definitionen avser endast allmänhetens innehav av bankcertifikat. Det har varit möjligt att beräkna dessa nya penningmängdsmått på ett godtagbart sätt från och med januari 1998. Innehållet i de olika penningmängdsmåtten specificeras i nedanstående tabell.

Tabell över skillnader mellan nya och gamla penningmängdsmått, instrument		
Instrument	Gamla	Nya
Sedlar och mynt	M0	M0
Dagslån	M3	M1
Transaktionskonton	M3	M1
Inlåning med överrenskommen löptid upp till 2 år	M3	M2
Inlåning med överrenskommen löptid över 2 år	M3	
Inlåning med uppsägningstid upp till 3 månader	M3	M2
Inlåning med uppsägningstid över 3 månader	M3	
Repor	M3	M3
Penningmarknadsfondandelar och penningmarknadsinstrument		M3
Certifikat	M3	M3
Övriga värdepapper med löptid upp till 2 år		M3
Allemansspar	M3+	
Statsskuldväxlar	M3+	

Publiceringen av M3+ upphörde 2005.

På grund av ett ökat intresse för att kunna se hur centralbankernas extraordinära åtgärder påverkar likviditeten i ekonomin publiceras fr.o.m. april 2009 statistik över den s.k. monetära basen. Den definieras som utestående sedlar och mynt + MFI:s inlåning i Riksbanken + fordringar på Riksbanken till följd av emitterade riksbankscertifikat. Historiska uppgifter om den monetära basen finns från januari 1981.

1.2.2 Mått

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistiken publiceras i text, tabeller och diagram i publikationen Riksbankens finansmarknadsstatistik som publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se under Statistik efter ämne/Finansmarknad.

Delar av statistiken publiceras också i Statistikdatabasen. Produkten FM0401 (Banker och kreditmarknadsföretag, tillgångar och skulder) publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Därutöver skickas statistikleveranser till:

- Europeiska Centralbanken (ECB), www.ecb.int. Materialet levereras i GESMES-filer.
- Bank for International Settlements (BIS) som underlag till bl.a. publikationen The Quarterly Review. Publikationen går att finna på BIS webbplats, www.bis.org. Materialet skickas i GESMES-filer.
- International Monetary Fund (IMF) som underlag till publikationen International Financial Statistics. Publikationen går att finna på IMF:s webbplats, www.imf.org. Materialet levereras i Excelformat via e-post.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Leveranser sker via e-post i Excelformat och siffrorna går att finna på OECD:s webbplats, www.oecd.org.
- Sveriges Riksbank, som publicerar s.k. SDDS-statistik (Special Data Dissemination Standard). Leveransen sker via e-post och statistiken publiceras på Riksbankens webbplats, www.riksbank.se.

1.4 Dokumentation och metadata

Mer detaljerad information samt uppgifter om statistiken i form av regelverk, population och blanketter finns på Finansmarknadsstatistikens webbplats, www.fmrwebb.scb.se.

2 Uppgiftsinsamling

Produkten omfattar ett 10-tal olika primärdatainsamlingar. Samtliga undersökningar är totalundersökningar, varav en med begränsad inrapporteringsfrekvens beroende på de insamlade institutens storlek (för närmare information se avsnitt 2.2). Uppgifter samlas huvudsakligen in på månadsbasis men även per kvartal, halvår och år. Därutöver inhämtas vissa uppgifter från Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgäldskontoret samt annan ekonomisk statistik inom SCB.

2.1 Ram och ramförfarande

Riksbankens statistikinsamling regleras i 6 kap. 9 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank som bl.a. fastställer uppgiftslämnarplikten. Uppgiftslämnarplikten avgränsas till de finansiella institut som står under Finansinspektionens tillsyn. Utifrån dessa tillstånd fastställer Riksbanken de institut som skall ingå i populationen svenska monetära finansinstitut (MFI) (för definition se avsnitt 1.1.1). Riksbanken sammanställer och underhåller sedan förteckningen över svenska MFI som finns publicerad dels på Riksbankens webbplats, www.riksbank.se, och dels på ECB:s webbplats, www.ecb.int.

För rapportering av MIR ingår samtliga bostadsinstitut, ett urval av större svenskägda banker samt kommun- och företagsfinansierande institut och finansbolag.

För rapportering av emissionsstatistiken ingår de MFI-institut som har Finansinspektionens tillstånd att emittera värdepapper för egen eller för annans räkning. Uppgifter om tillstånd återfinns på Finansinspektionens webbplats, www.fi.se.

För rapportering av individuellt pensionssparande (RIPS) ingår samtliga institut som innehar Finansinspektionens särskilda tillstånd att bedriva pensionssparrörelse (IPS) i Sverige.

RUTS-populationen består av svenskägda MFI (inklusive dotterbolag och filialer verksamma i utlandet) samt utlandsägda MFI verksamma i Sverige med betydande positioner mot utlandet. För rapportering av BIS OTC Derivat ingår de fyra svenskägda storbankerna på konsoliderad nivå dvs. inklusive deras dotterbanker och filialer verksamma i utlandet. Instituterna är skyldiga att meddela SCB när nya dotterbanker eller filialer startas. Dotterbanker och filialer verksamma i utlandet ingår i rapporteringsskyldigheten p.g.a. sitt svenska moderbolag. SCB underhåller fortlöpande den förteckning över bolag som ingår i rapporteringsskyldigheten för RUTS och BIS OTC Derivat.

Information om vilka institut som rapporterar vilken blankett publiceras på SCB:s webbplats för finansmarknadsstatistik www.fmrwebb.scb.se, under rapporteringsskyldighet.

2.2 Urvalsförfarande

Rapportering av balansstatistiken (MFI-blanketten) är en totalundersökning, dock med varierad inrapporteringsfrekvens beroende på institutens storlek. De monetära finansinstitut som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till minst 95 procent av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda balansomslutning, rapporterar månadsvis. Övriga institut, som tillsammans har en balansomslutning som uppgår till högst 5 procent av de rapporteringsskyldiga institutens sammanlagda balansomslutning, delas upp i kvartals- respektive årsrapportörer. De institut som står för 4,5 % av den sammanlagda balansomslutningen rapporterar kvartalsvis, medan resterande del av populationen (0,5 %) rapporterar årsvis. Avgränsningen mellan 95 procent (månadsvis), 4,5 procent (kvartalsvis) och 0,5 procent (årsvis) avgörs inför varje kalenderår med

hänsyn till förhållandena den 30:e september. Instituterna som rapporterar kvartalsvis ingår i mellanliggande månader med imputerat ställningsvärde från föregående kvartal.

RAM- OCH URVALSSTORLEKAR 2009

Delpopulation	Antal företag på marknaden	Antal företag som skall lämna uppgifter
MFI Totalt	211-220	211-220
MFI 95-procentsgruppen	45-48	45-48
MFI 4,5-procentsgruppen	93-95	93-95
MFI 0,5-procentsgruppen	73-78	73-78
Ränteanalys	19-24	19-24
RUTS	45-46	45-46
BIS Derivat	4	4
RIPS	80-85	80-85
Emissionsrapporterna		
R247	18-19	18-19
R248	22-23	22-23
R710	18-19	18-19
Upplåningsspecifikation (6099)	7	7

Då institut kan tillkomma och falla bort under ett kalenderår kan antalet institut variera mellan olika rapportperioder.

2.3 Mätinstrument

Majoriteten av blanketterna inrapporteras elektroniskt till SCB. Om instituterna inte kan eller vill rapportera blanketten elektroniskt finns möjligheten att rapportera pappersblankett via post eller fax. Endast något enstaka institut rapporterar på pappersblankett.

Statistikens innehåll och upplägg regleras fram t.o.m. februari 2009 genom RBFS 1997:5, se bilaga 1 och RBFS 2003:2, se bilaga 2. Fr.o.m. mars 2009 ersätts dessa med RBFS 2009:2, se bilaga 3. Utöver RBFS finns kompletterande anvisningar till varje blankett. Nedan följer en sammanställning över samtliga blanketter och anvisningar.

MFI-blanketten: Månadsrapport över tillgångar och skulder. Rapporteringen avser främst ställningen vid månads slut men i vissa fall även förändringen under månaden.

För blankett, se bilaga 4.

För anvisningar t.o.m. 2009-02-28, se bilaga 5.

För anvisningar fr.o.m. 2009-03-31, se bilaga 6.

MIR: In- och utlåningsräntor: Fr.o.m. september 2005 samlas uppgifter om in- och utlåningsräntor in månadsvis och populationen utökas med ett statistiskt urval av kommun- och företagsfinansierande institut samt finansbolag. Räntan mäts som överenskommen årlig ränta.

För blankett, se bilaga 7.

För anvisningar t.o.m. 2009-02, se bilaga 8.

För anvisningar fr.o.m. 2009-03, se bilaga 9.

R247: Månadsrapport över emissioner avseende obligations- och förlagslån för annans räkning. Rapporteringen avser under månaden emitterat belopp, brutto.

För blankett och anvisningar, se bilaga 10.

R248: Månadsrapport över egna emissioner avseende obligations- och förlagslån på den svenska marknaden. Rapporteringen avser under månaden emitterat belopp.

För blankett och anvisningar, se bilaga 11.

6099: Månadsrapport avseende upplåningsspecifikation för Bostadsfinansierande kreditmarknadsföretag. Rapporteringen avser bruttoflöden och ställningsuppgifter.

För blankett, se bilaga 12.

För anvisningar, se bilaga 13.

R710: Månadsrapport över certifikat (exklusive bankcertifikat) avseende emissioner på den svenska marknaden för annans räkning. Rapporteringen avser ställningsvärden vid månads slut.

För blankett och anvisningar, se bilaga 14.

RIPS: Kvartalsrapport över Individuellt pensionssparande. Rapporteringen avser ställningsvärden vid kvartalets slut och förändringsvärden under kvartalet.

För blankett, se bilaga 15.

RUTS: Kvartalsrapport över utländska tillgångar och skulder. Rapporteringen avser ställningen vid kvartalets slut. Rapporten består av ett antal delblanketter enligt nedan.

För anvisningar, se bilaga 16.

RUTSsv: MFI i Sverige samt deras filialer i utlandet. Fordringar och skulder i Sverige gentemot utlandet. (Filialernas fordringar och skulder dras bort från moderrapporten men mellanhavandena ligger kvar vilket ger Svenska fordringar och skulder gentemot utlandet.)

För blankett, se bilaga 17.

RUTSkoBIS: Svenskägda MFI:s (inklusive filialer) fordringar och garantier gentemot utlandet. Fr.o.m. juni 2005 används blanketten även av svenskägda MFI:s dotterbolag i utlandet och från samma tidpunkt ingår även rapportering av lokala fordringar och skulder i lokal valuta.

För blankett, se bilaga 18.

RUTSkoBISh: Utlandsägda MFI i Sverige. Fordringar på hemlandet.

För blankett, se bilaga 19.

BIS-derivat: Halvårsrapport över OTC derivat. Rapporteringen sker halvårsvis och avser ställningen per den 30 juni och 31 december.

För blankett och anvisningar, se bilaga 20.

Utöver ovanstående insamling av blanketter inhämtar SCB enstaka uppgifter från eller via nedanstående myndigheter:

Riksgäldskontoret:

- Den svenska statskulden. Rapporteringen avser ställnings- och förändringsvärden vid månads slut, se bilaga 21
- Uppgifter om inlåning på konto hos staten och statens innehav av kassa och värdepapper, se bilaga 22.

Riksbanken:

- MFI-rapportering till ECB.
För blankett som gäller t.o.m. januari 2009, se bilaga 23.

För blankett som gäller fr.o.m. februari 2009, se bilaga 24.

- Riksbankens tillgångar och skulder samt uppgift över avista valutaflöden vid månads slut. För blankett, se bilaga 25.

Statistiska centralbyrån:

- AP-fondernas och premiepensionsmyndighetens placeringar i penningmarknadsinstrument utgivna av den svenska staten i total valuta. Rapporteringen avser ställningsvärde vid kvartalets slut. Efter första kvartalet 2009 handläggs blanketten av enheten för finans- och sektorräkenskaper (NR/FSR). Se bilaga 26.
- Obligationer på den svenska marknaden emitterade av icke-finansiella företag och investmentbolag. Rapporteringen avser ställningsvärde vid kvartalets slut, se bilaga 27.
- Kommuners och landstings emitterade obligationer. Rapporteringen avser ställningsvärde vid kvartalets slut, se bilaga 28.

Finansinspektionen:

- Vissa balans- och resultatposter för MFI (exempelvis ränteintäkter och kreditförluster). Rapporteringen avser ställningsvärde vid kvartalets slut och förändringsvärden under kvartalet, se bilaga 29.
- För BIS räkning insamlas kvartalsvisa uppgifter om de fyra storbankernas kapitaltäckning, se bilaga 30.

2.4 Insamlingsförfarande

De institut som rapporterar blanketterna elektroniskt laddar ner dessa i Excelformat från SCB:s webbplats, www.fmrwebb.scb.se, och skickar in dessa elektroniskt till SCB. Uppgiftslämnaren kontrollerar själv att blanketterna är konsistenta innan de skickas in till SCB. Eventuella felaktiga summeringar och liknande listas, varifrån uppgiftslämnaren kan klicka sig fram direkt till felkällan.

De fåtal institut som rapporterar blanketterna i pappersformat skickar in blanketterna via post eller fax till SCB, som indaterar uppgifterna i en tom blankett och skickar in den elektroniskt i SCB:s FMR-system för uppgiftslämnarens räkning.

Månadsstatistiken ska vara SCB tillhanda senast 9:e bankdagen efter månadsskifte, kvartalsstatistiken en kalendermånad efter kvartalsskifte och halvårsstatistiken cirka 45 kalenderdagar efter halvårsskifte. Uppgiftslämnare som inte inkommit i tid noteras för vidare befordran till Riksbanken. De uppgiftslämnare som inte skickat in blanketterna i tid kontaktas via e-post eller telefon.

Uppgiftslämnarplikt föreligger enligt lag och bortfallet vid leverans är försumbart. MFI-blanketter som inte inkommit i tid för leverans imputeras, dvs. ställningsvärdet från senast inrapporterade rapportperiod används. För mer information angående imputeringsförfarandet se avsnitt 4.1.2.

2.5 Databeredning

Vid elektronisk rapportering har uppgiftslämnaren kunnat utnyttja kontrollfunktioner. De inkomna blanketterna genomgår ytterligare en konsistenskontroll. Därutöver görs en tidsseriegranskning för att identifiera och kontrollera felaktigheter och större förändringar. Värden i den inskickade blanketten som skiljer sig mycket, både i absoluta och relativa tal, dels mot närmast föregående rapportperiod och dels mot ett genomsnitt av de senaste rapportperioderna kontrolleras och

uppgiftslämnaren kontaktas vid behov. Då blanketten anses godkänd ska den tilldelas status Godkänd för att lagra värdena i databasen.

Varje leverans tidsseriegranskas även på aggregerad nivå, s.k. makrogranskning. Vid makrogranskning identifieras enskilda institut som bidrar till stora skiftningar i aggregerade totaler.

Utöver ovanstående kontroller görs ytterligare kontroller specifikt för vissa blanketter som specificeras enligt nedan:

MFI-BLANKETTEN

I konsistenskontrollen för MFI-blanketten visas även eventuella negativa ställningsvärden. Det ska normalt inte förekomma negativa stockar, utom möjligtvis på balanserad vinst och förlust samt upplupet resultat. I blanketten kontrolleras även att verkligt, nominellt och bokfört värde alltid är fullständigt ifyllda och att det inte är en orimligt stor skillnad mellan de olika värderingskolumnerna.

För de institut som har filialer i utlandet samlas även en filialrapport in. För vissa leveranser skall sedan svensk del beräknas som moder minus filialer. Avstämning görs att filialerna inte har större värden än moder på ställningsvärdena samt att eventuella mellanhavanden mellan moder och filial har rapporterats korrekt.

Vid kontroll av leasingobjekt skall ingående balans, aktuell rapportperiod, vara lika med utgående balans, föregående rapportperiod.

MIR

Vissa poster stäms av mot MFI-blanketten. Även rimlighetskontroll av räntornas storlek görs.

6099 UPPLÅNINGSSPECIFIKATION FÖR BOSTADSFINANSIERANDE KREDITMARKNADSFÖRETAG

Avstämning mot MFI-blanketten görs. Emmitterat belopp minus amorterat/inlöst/återköpt belopp skall vara ungefär lika med nettoförändringen under månaden i MFI-blanketten. Även stockvärdena stäms av.

R248 OBLIGATIONS- OCH FÖRLAGSLÅN

Avstämning för bostadsinstitut görs mot blankett 6099 avseende obligationer och förlagslån som emitterats under månaden.

RIPS KVARTALSRAPPORT ÖVER INDIVIDUELLT PENSIONSSPARANDE

Avstämning görs att ingående balans, totalt och nedbrutet på ett antal poster, aktuell rapportperiod är lika med utgående balans föregående rapportperiod.

UTLÄNDSKA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (RUTS)

Konsistenskontroll görs mellan moder och filialer för att kontrollera att filialen inte har rapporterat större värde än moderbolaget. Avstämning görs också mot MFI-rapporten via en automatisk kontroll i FMR-systemet.

3 Slutliga observationsregister

3.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Tablå: Statistikens slutliga observationsregister.

Register	Registervariant	Registerversion
Riksbankens finansmarknadsstatistik (FMR)	Indata	2009

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll (i MetaPlus), finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som finns angivna i ovanstående tablå.

3.2 Arkiveringsversioner

Arkivering sker av produktionsversionerna i 3.1.

3.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Inga särskilda erfarenheter finns från denna undersökningsomgång. Arbetet har gått helt enligt plan.

4 Statistisk bearbetning och redovisning

4.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

4.1.1 Urval

MFI-blanketten rapporteras med varierad rapporteringsfrekvens (månad, kvartal eller år) beroende på institutens storlek (för närmare information se avsnitt 4.1.2 nedan).

4.1.2 Imputering och Bortfallshantering

Vid de månadsvisa beräkningarna av MFI-blanketten imputeras ställningsvärdena för utgående balans och beviljat belopp för de institut som är kvartals- resp. årsrapportörer (se avsnitt 0.12 och 2.2) med senast inrapporterade värde. Kvartals- och årsrapportörernas andel av den totala balansomslutningen är dock så liten att denna skattning inte anses ändra utfallet av undersökningen. För övriga blanketter sker ingen imputering.

För de MFI-blanketter som inte inkommit i tid för leverans imputeras ställningsvärdet från senast inrapporterade rapportperiod. För övriga blanketter genomförs ingen bortfallsåtgärd.

MIR är en urvalsundersökning av de största instituten inom olika grupper av institut (Banker, Bostadsinstitut och Övriga MFI) jämfört med MFI som är en totalundersökning. Uppräkningen av beloppen under nya avtal sker genom en schablonmässig uppräkningsmultiplikator.

Tanken är att förhållandet mellan utestående stockar för en variabel i MFI-blanketten hos dem som rapporterar och inte rapporterar MIR är proportionellt en variabel avseende nya avtal i MIR. *Exempelvis.* Om den MIR- rapporterande populationen står för 70 % av utestående stocken Dagslån till icke-finansiella företag i MFI så antas att även nya avtal, Dagslån till icke-finansiella företag, i MIR utgör 70 % av summan för alla MFI- rapportörer.

Formelmässigt skulle multiplikatorn för variabel W , som är en variabel i MIR, kunna skrivas som

$$M_W = \frac{\sum_{j \in ECB100s} V_j}{\sum_{i \in MIRs} V_i}$$

Där V är den variabel i MFI som man antar har hög korrelation med W i MIR. Summan i täljaren avser svensk del för alla institut som rapporterar MFI och summan i nämnaren avser de institut som rapporterar MIR. V är dock samma variabel i både täljare och nämnare och ingår i MFI-blanketten.

Uppräkningen sker sedan genom att man tar den aktuella multiplikatorn gånger summan av nya avtal för aktuell variabel i MIR.

Exempel. Summan av Dagslån för alla rapportörer av MFI är 200. Av detta står MIR-rapportörerna för 150. Multiplikatorn för Dagslån blir då $200/150=1,33$. Summan av Nya avtal, Dagslån i MIR är 40. Uppräkningen blir då $40*1,33=53$.

4.1.3 Antaganden

Fr.o.m. december 2003 sammanställer och levererar SCB lån till motpartssektorn hushåll fördelat på ändamålen konsumtionskrediter, bolån och övriga ändamål. Eftersom de finansiella instituten i

Sverige i regel inte frågar sina kunder om lånets ändamål samlar SCB i stället in uppgifter om med vilken säkerhet lånet är taget. SCB approximerar därefter lånets ändamål utifrån dess säkerhet i kombination med långgivarens sektortillhörighet och motpartens sektortillhörighet.

Nedan följer en kort förklaring över hur ändamålet för ett lån approximeras.

KONSUMENTKREDITER

För alla institut förutom bostadsinstitut räknas lån utan säkerhet (blanco) och lån garanterat av andra än stat och kommun (övrig borgen) till övriga hushåll som konsumtionskrediter. Övriga hushåll är alla hushåll förutom företagarhusåll och HIO⁷. Inga lån från bostadsinstitut räknas till konsumtionskrediter.

BOLÅN

Bolån beräknas olika beroende på om lånet inrapporterats av bostadsinstitut eller andra institut. För bostadsinstitut räknas samtliga lån till övriga hushåll som bolån. För övriga institut räknas lån till övriga hushåll med säkerheterna småhus och bostadsrätt som bolån.

ÖVRIGA ÄNDAMÅL

Övriga ändamål beräknas olika beroende på om lånet inrapporterats av bostadsinstitut eller andra institut. För bostadsinstitut räknas alla lån till företagarhusåll och HIO som övriga ändamål. För övriga institut räknas alla lån till företagarhusåll och HIO samt lån till övriga hushåll taget med annan säkerhet än övrig borgen, småhus eller bostadsrätt som övriga ändamål.

4.2 Redovisningsförfaranden

De tekniska kanaler som används vid statistikleveranser är GESMES via FTP och Excel via e-post. För mer information om vilka leveranser som skickas via vilka kanaler se avsnitt 1.3.

Förutom de standardiserade publikationer och leveranser som nämns i avsnitt 1.3, kan även specialbearbetningar beställas från SCB mot betalning. För analys och användning av statistiken se avsnitt 0.11.

---

⁷ Hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO). Icke vinstdrivande organisationer som inte är marknadsproducenter och som betjänar hushållssektorn med syfte att tillvarata hushållens intressen eller bedriva humanitär hjälpverksamhet.